

Projekt pt. „Nowy model urbanizacji w Polsce - praktyczne wdrożenie zasad odpowiedzialnej urbanizacji oraz miasta zwartego” (Gospostrateg 1/384689/20/NCBR/2019), współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Strategicznego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG, realizowany przez Konsorcjum w składzie: Ministerstwo Rozwoju i Technologii (Lider Konsorcjum), Instytut Rozwoju Miast i Regionów oraz Uczelnię Łazarskiego.

W kierunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej GZM. Synteza procesów rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego

Wojciech Jarczewski, Łukasz Sykała, Marta Dawid, Wojciech Dawid, Jacek Koj, Katarzyna Kudłacz, Maciej Mróz, Natalia Stelmaszewska

ORGANIZATORZY:

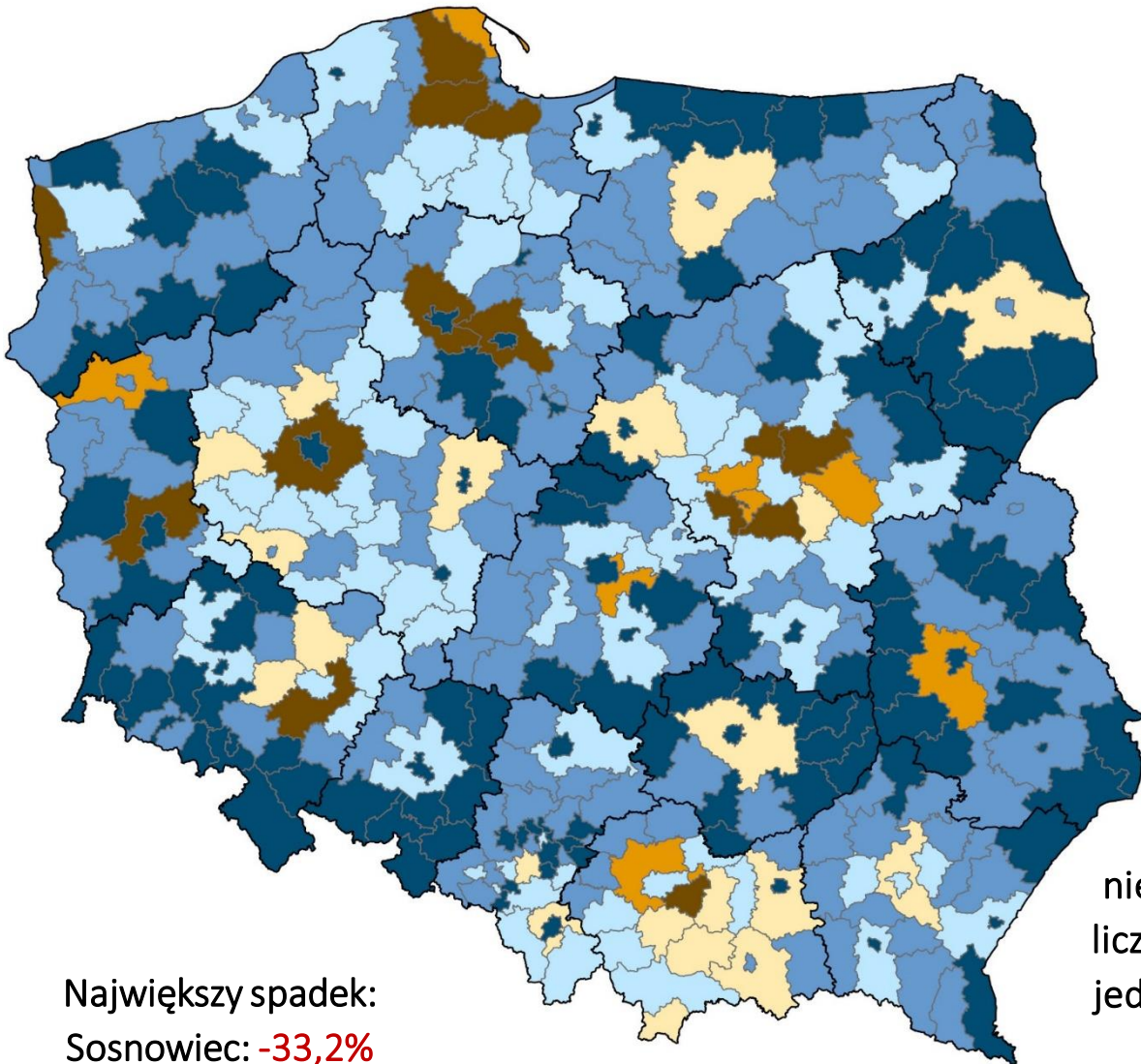
PATRONAT MEDIALNY:

FINANSOWANIE:

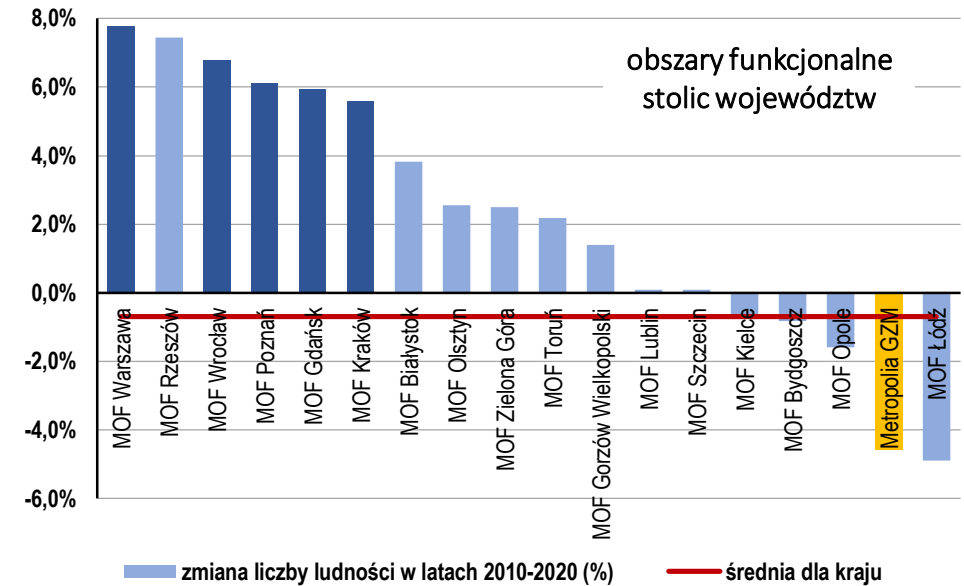
Sytuacja demograficzna GZM

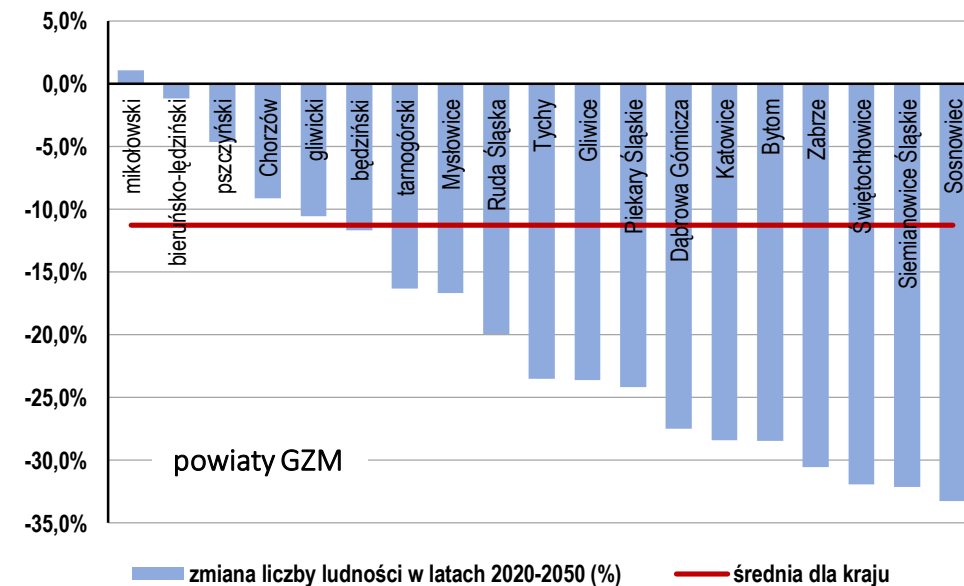
Największy spadek:
Sosnowiec: **-33,2%**

Do 2050 roku
nieznaczny wzrost
liczby mieszkańców
jedynie w powiecie
mikołowskim

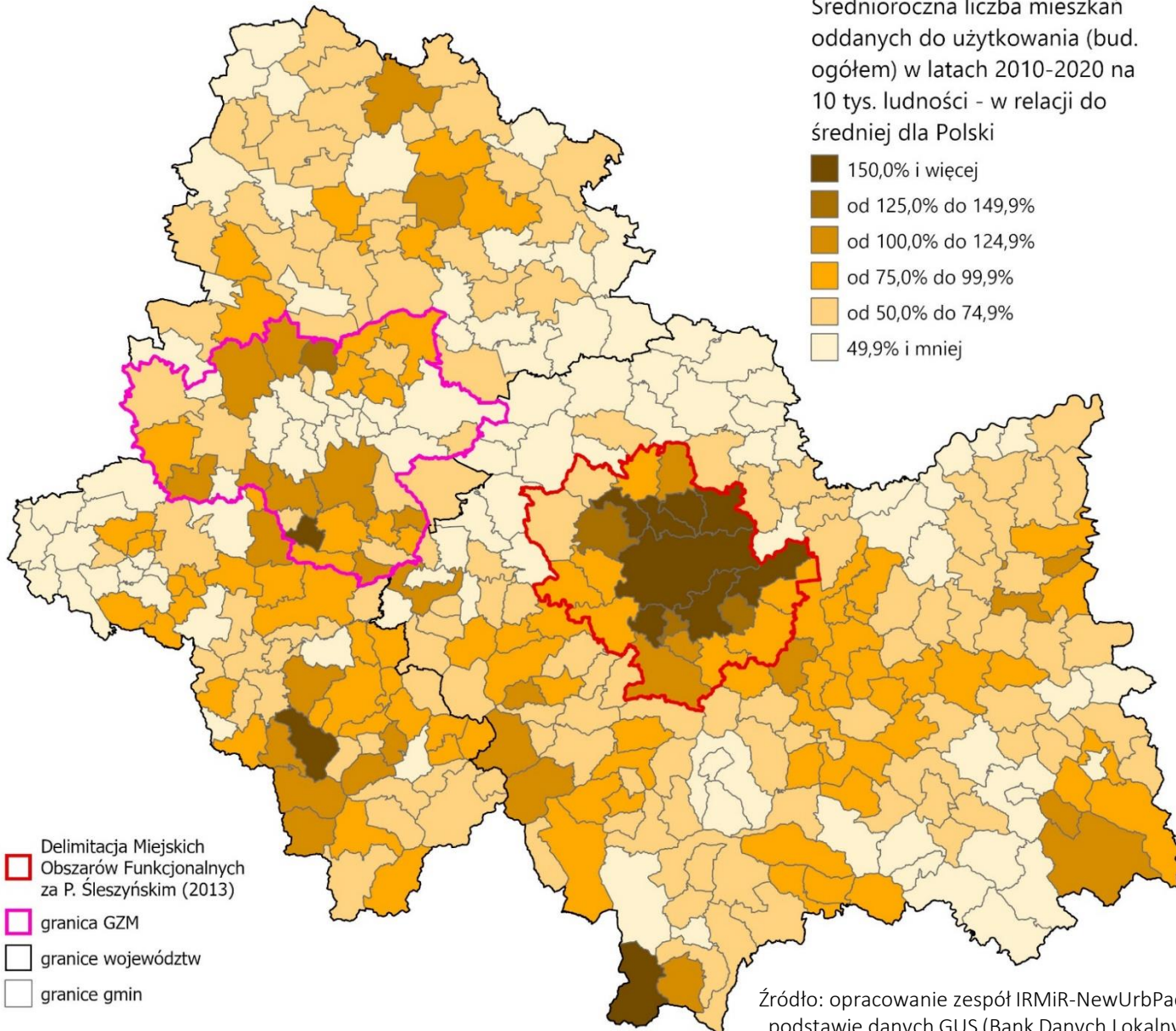
Zmiana liczby ludności w latach 2010–2020 (%)

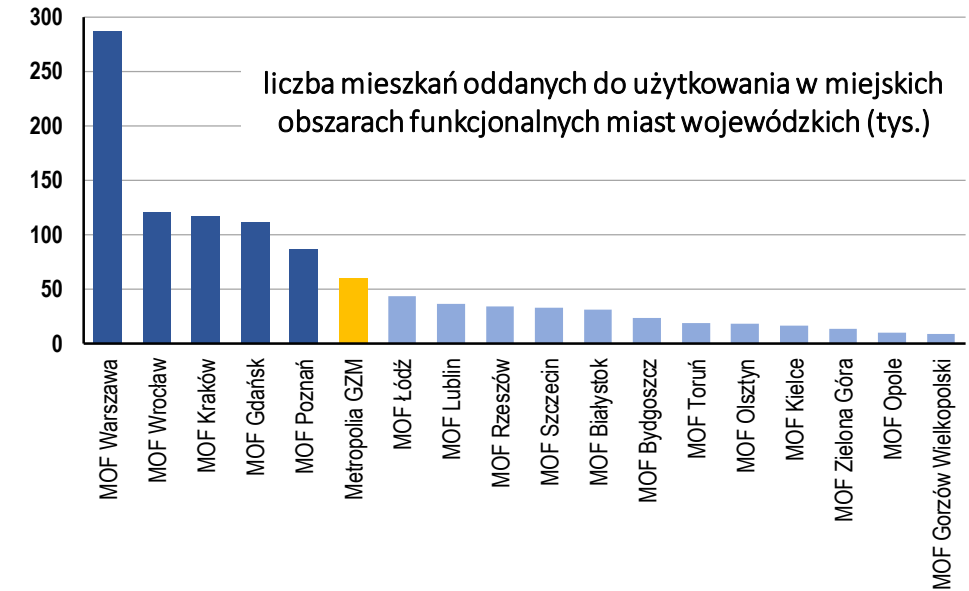
Zmiana liczby ludności w latach 2020–2050 (%)

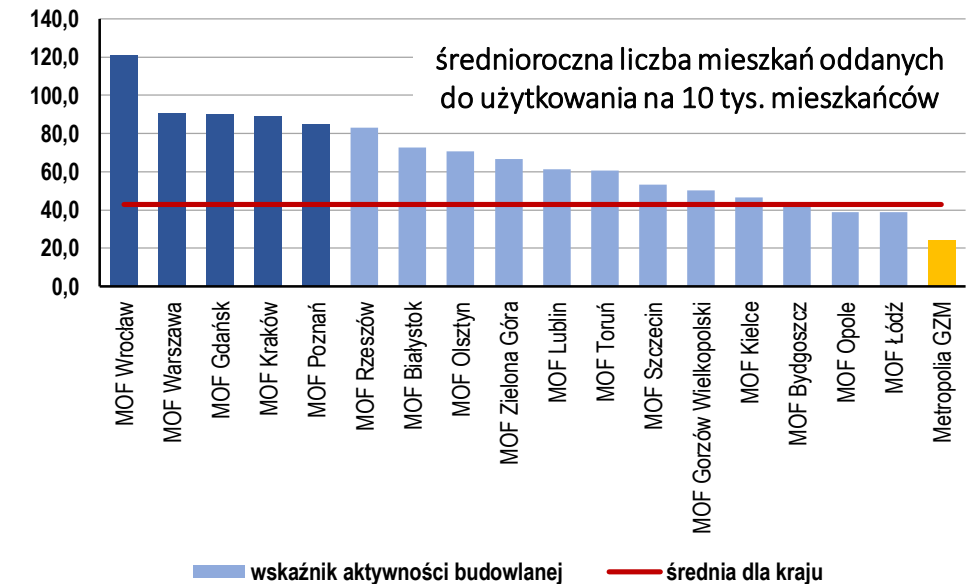
Rozwój budownictwa mieszkaniowego

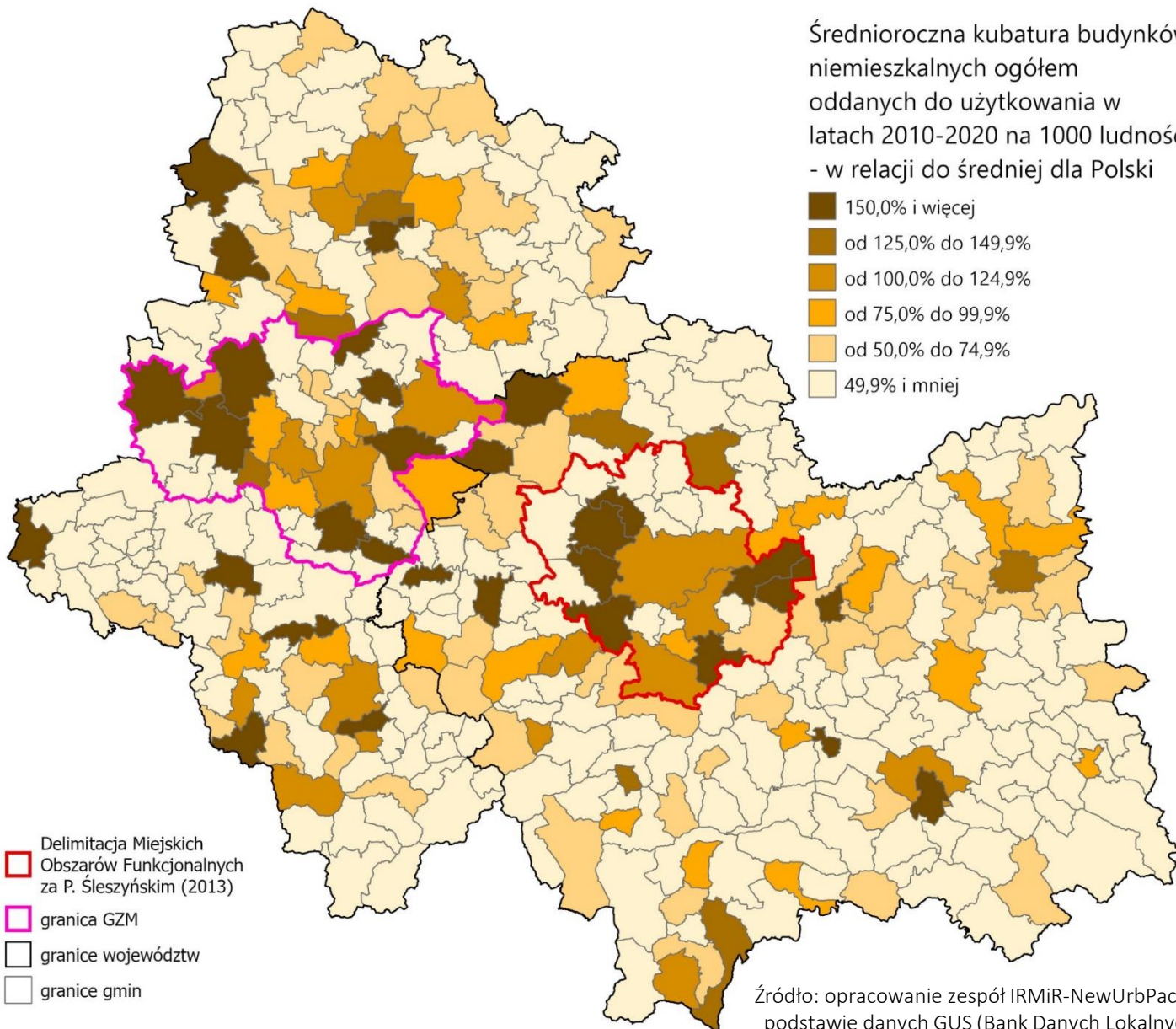
Skala budownictwa mieszkaniowego (2010–2020)

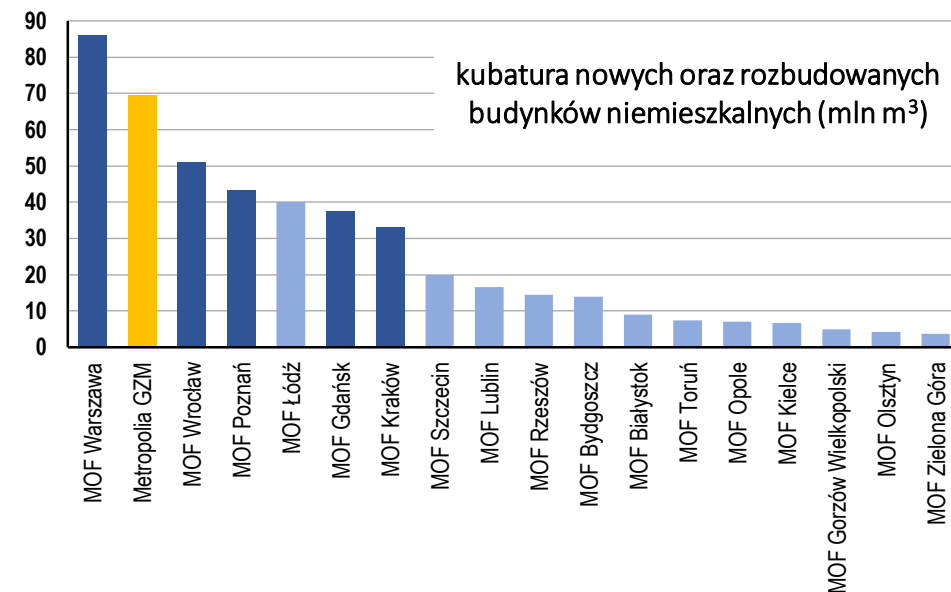
Intensywność budownictwa mieszkaniowego (2010–2020)

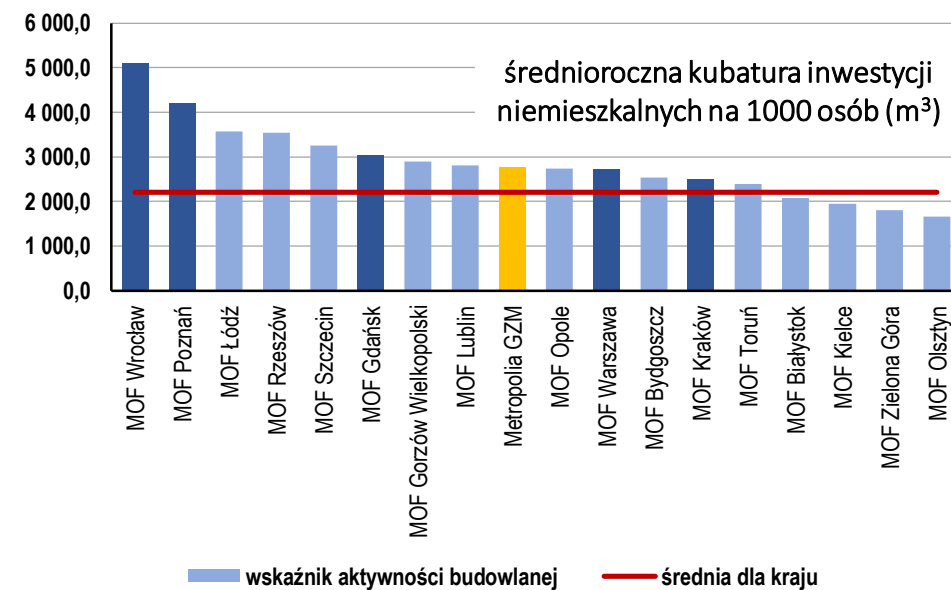
Rozwój budownictwa niemieszkaniowego

Skala budownictwa niemieszkaniowego (2010–2020)

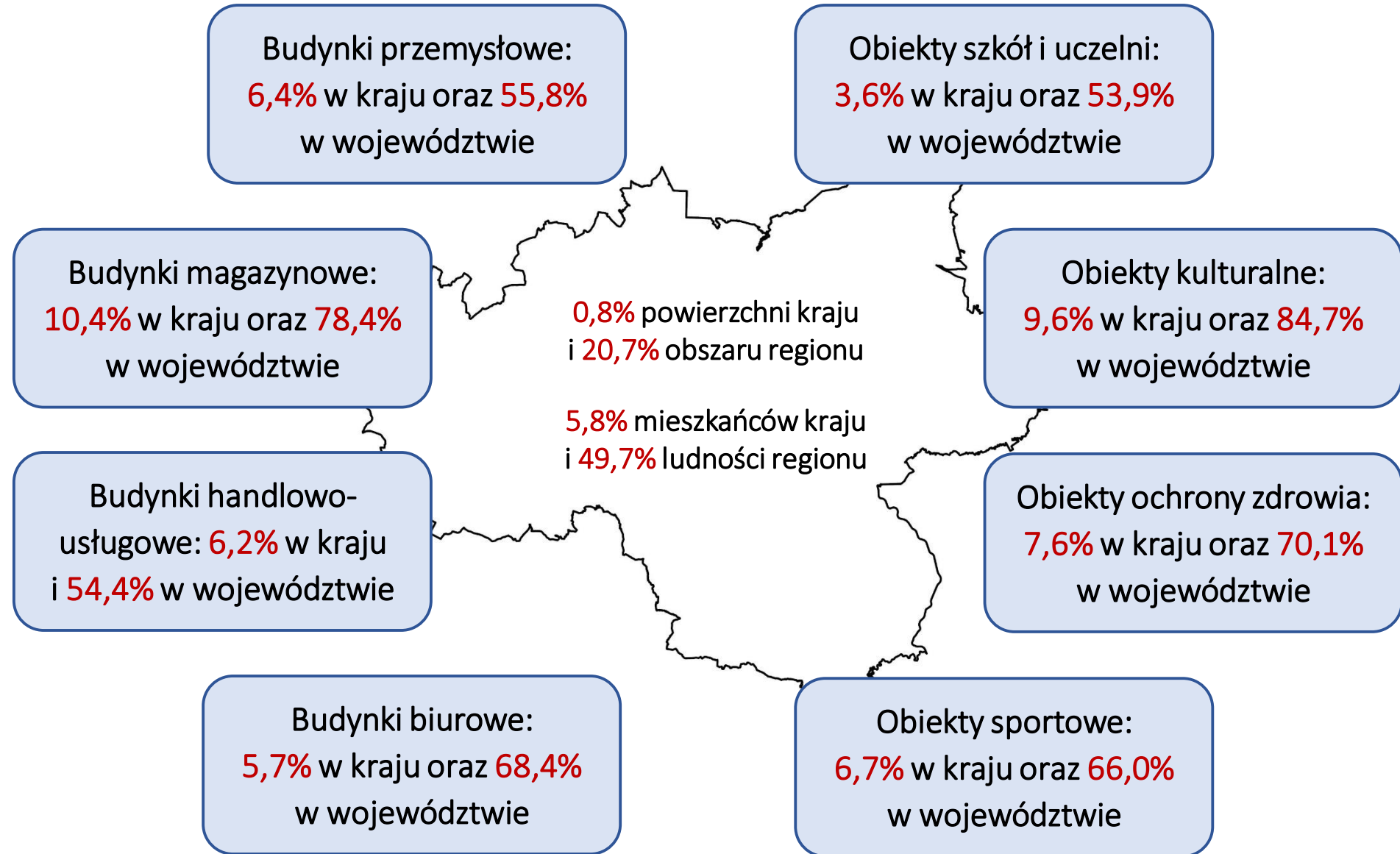
Intensywność budownictwa niemieszkaniowego (2010–2020)

Skala inwestycji niemieszkaniowe na obszarze GZM

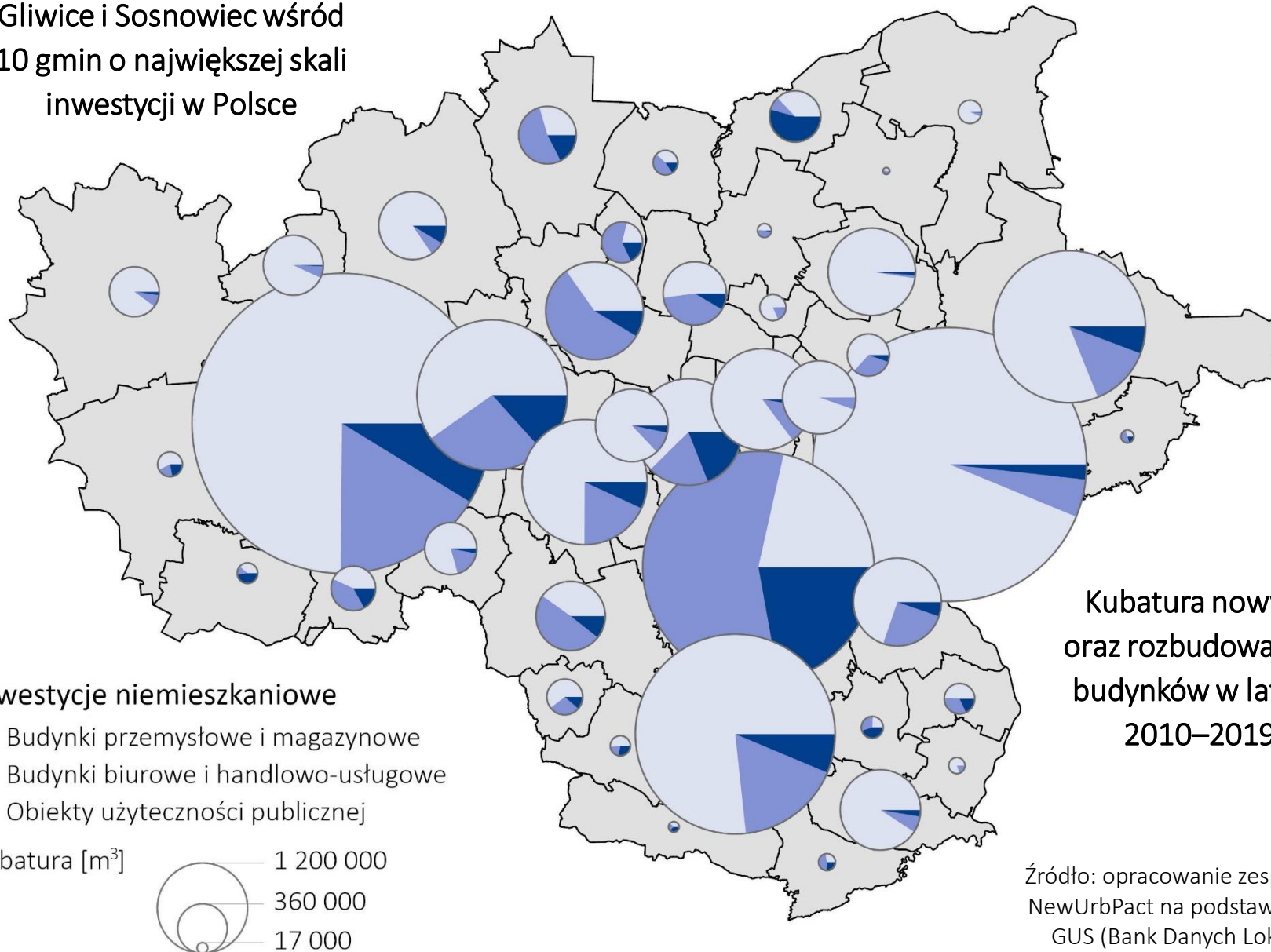
Ponadprzeciętna skala inwestycji na obszarze Metropolii w relacji do potencjału terytorialnego oraz ludnościowego – zarówno w odniesieniu do inwestycji **prywatnych**, jak i **publicznych**

Skala inwestycji wyrażona przez kubaturę nowych oraz rozbudowanych budynków niemieszkalnych w latach 2010–2019

Skala inwestycji niemieszkaniaowych na obszarze GZM

Gliwice i Sosnowiec wśród
10 gmin o największej skali
inwestycji w Polsce

Bardzo **silne zróżnicowanie** miast
i gmin GZM pod względem skali
inwestycji niemieszkaniaowych

Największa skala inwestycji:

Gliwice: **21,2%**

Sosnowiec: **17,7%**

Katowice: **12,6%**

= 51,5% ogółu

Kubatura nowych
oraz rozbudowanych
budynków w latach
2010–2019

Tychy: **9,4%**

Dąbrowa Górnicza: **5,5%**

Zabrze: **5,3%**

Ruda Śląska: **3,7%**

= 75,4% ogółu

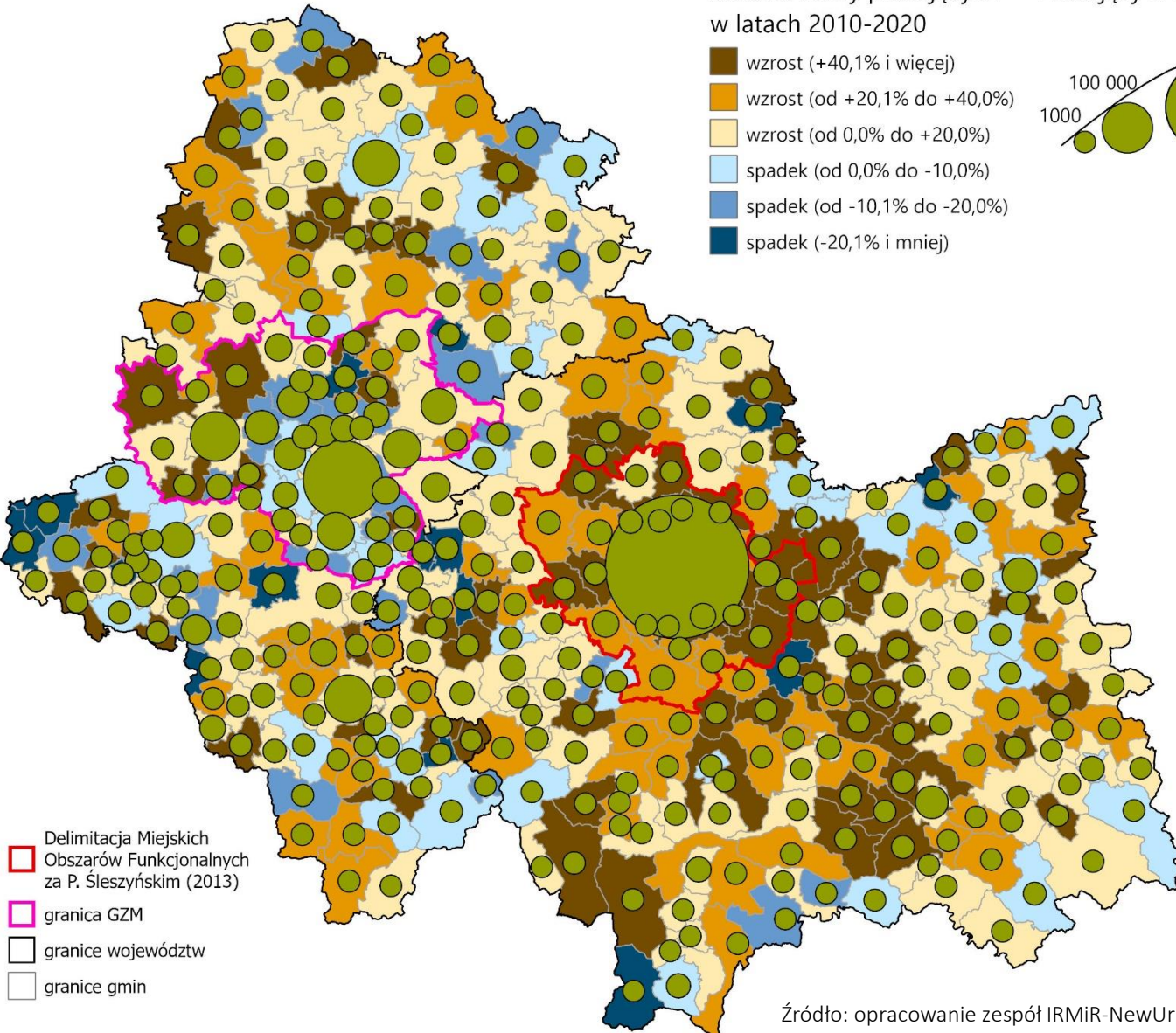
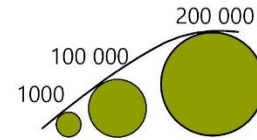
Źródło: opracowanie zespół IRMiR-
NewUrbPact na podstawie danych
GUS (Bank Danych Lokalnych)

Skala i dynamika rynku pracy

Zmiana liczby pracujących w latach 2010-2020

- wzrost (+40,1% i więcej)
- wzrost (od +20,1% do +40,0%)
- wzrost (od 0,0% do +20,0%)
- spadek (od 0,0% do -10,0%)
- spadek (od -10,1% do -20,0%)
- spadek (-20,1% i mniej)

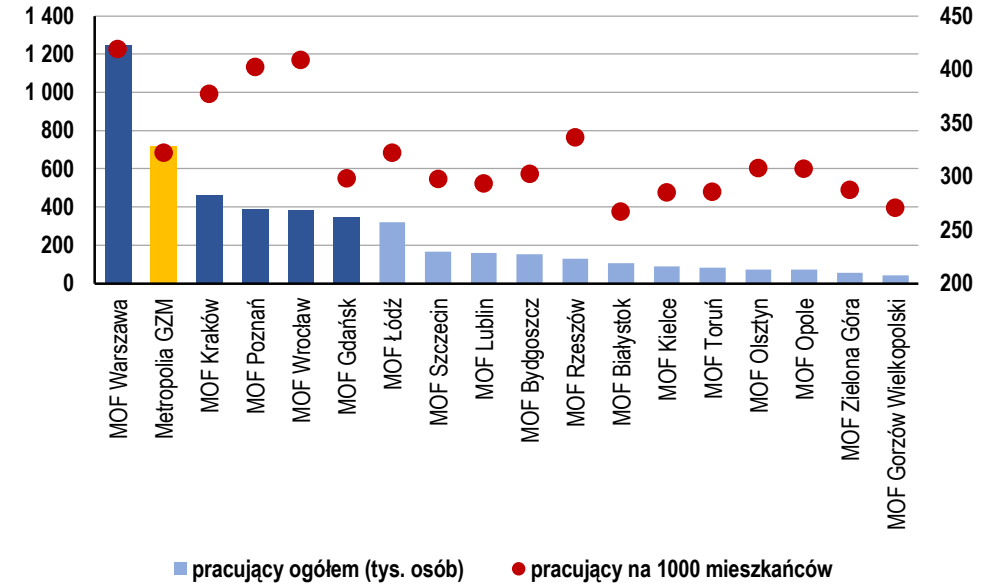
Pracujący w 2020 roku

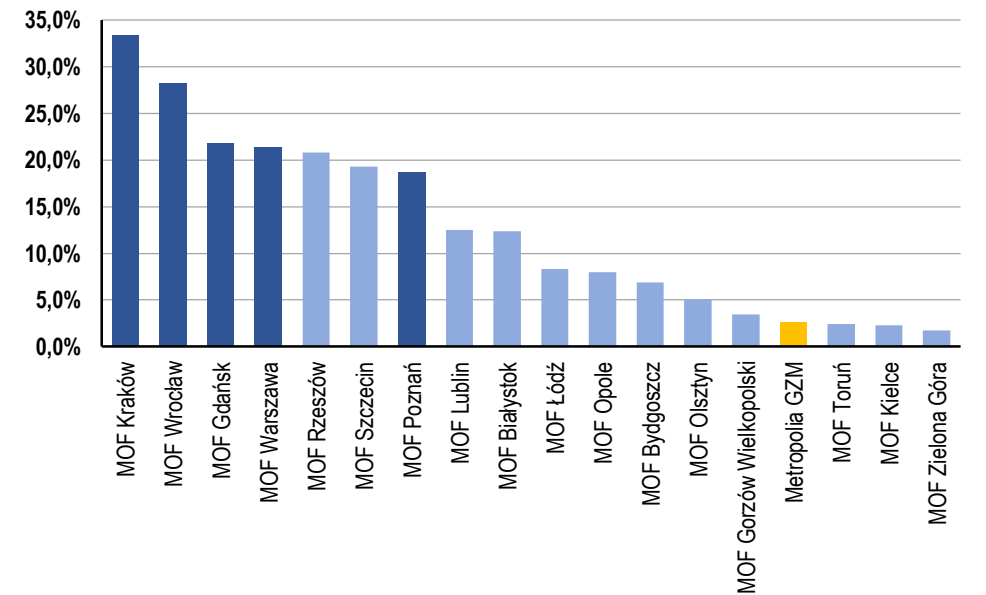
- Delimitacja Miejskich Obszarów Funkcjonalnych za P. Śleszyńskim (2013)
- granica GZM
- granice województw
- granice gmin

Źródło: opracowanie zespół IRMiR-NewUrbPact na podstawie danych GUS (Bank Danych Lokalnych)

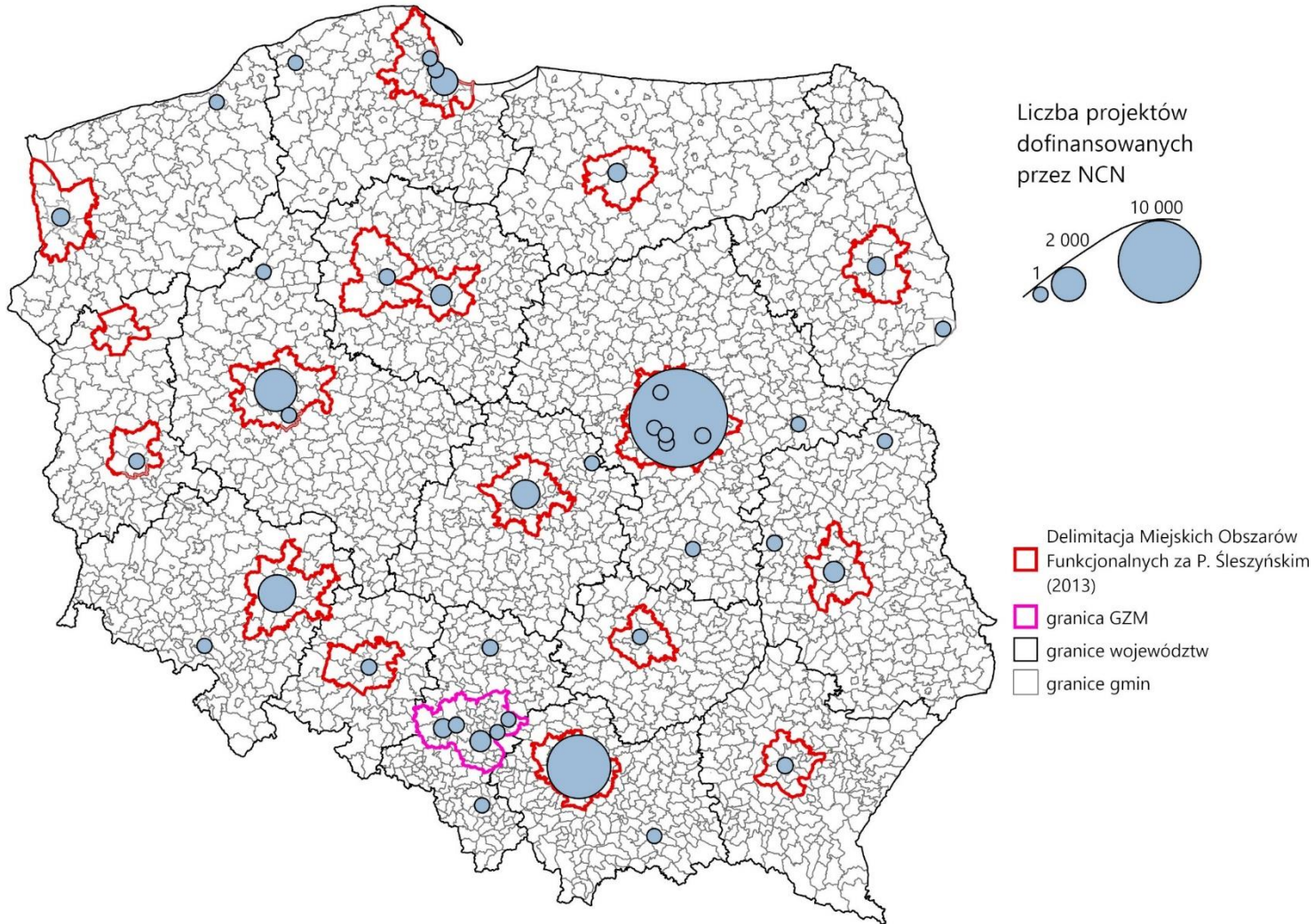
Pracujący w firmach zatrudniających powyżej 9 osób (2020)

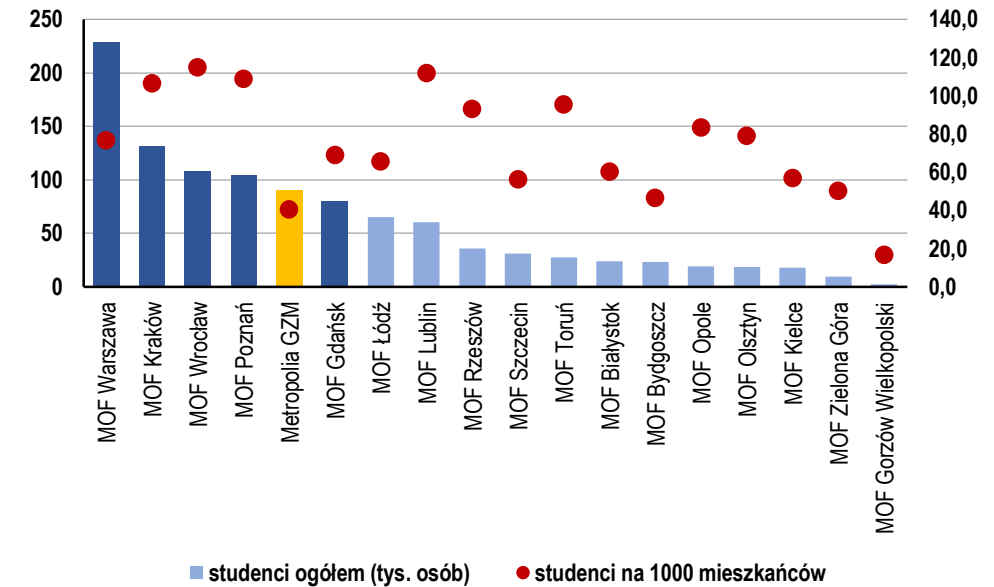
Dynamika liczby pracujących w latach 2010–2020 (%)

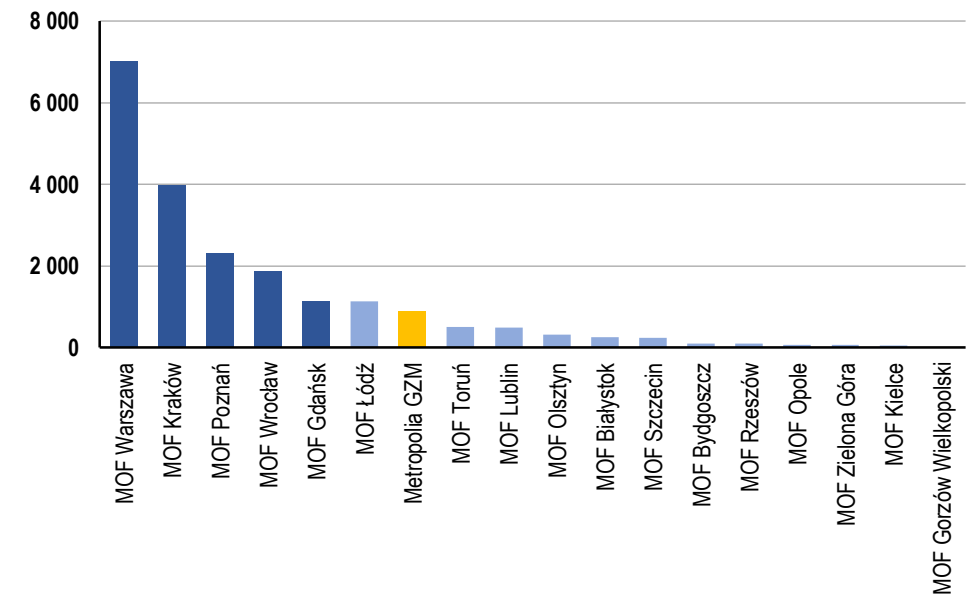
Potencjał akademicki oraz naukowy

Liczba studentów szkół wyższych ogółem w 2020 roku

Liczba projektów dofinansowanych przez NCN

Powiązania funkcjonalno-przestrzenne z otoczeniem

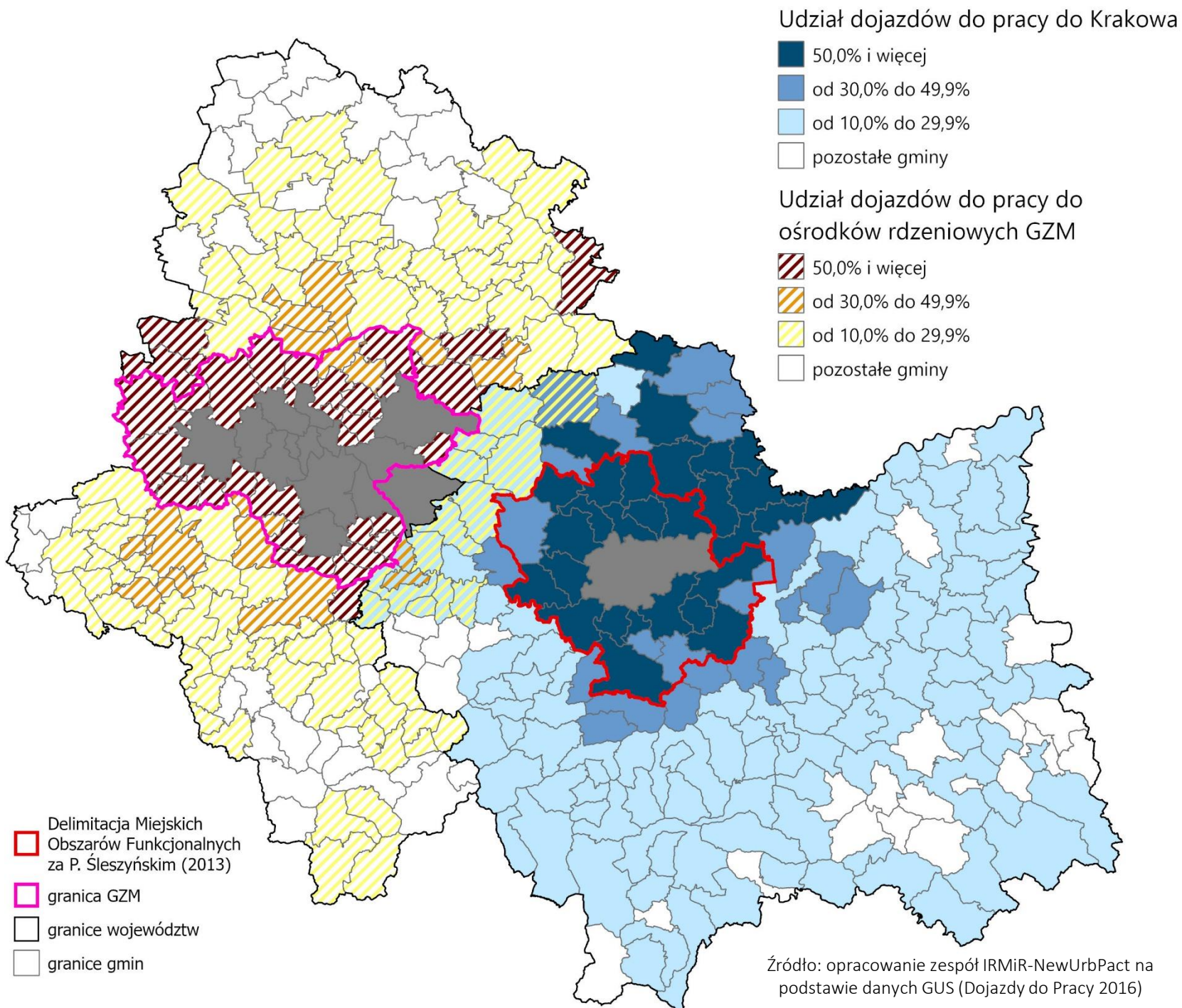
Wyraźna **strefa intensywnych dojazdów do pracy** do miast rdzeniowych GZM – wykraczająca poza obszar Metropolii

Widoczna strefa jednoczesnych ciężów do miast rdzeniowych GZM i Krakowa (powiaty olkuski, chrzanowski i oświęcimski) – **strefa przejściowa między metropoliami**

Dojazdy do pracy do miast rdzeniowych GZM w 2016 roku: **112,8 tys. osób**

Katowice: **54,4 tys. osób (48,2%)**

Gliwice: **15,9 tys. osób (14,1%)**

Źródło: opracowanie zespół IRMiR-NewUrbPact na podstawie danych GUS (Dojazdy do Pracy 2016)

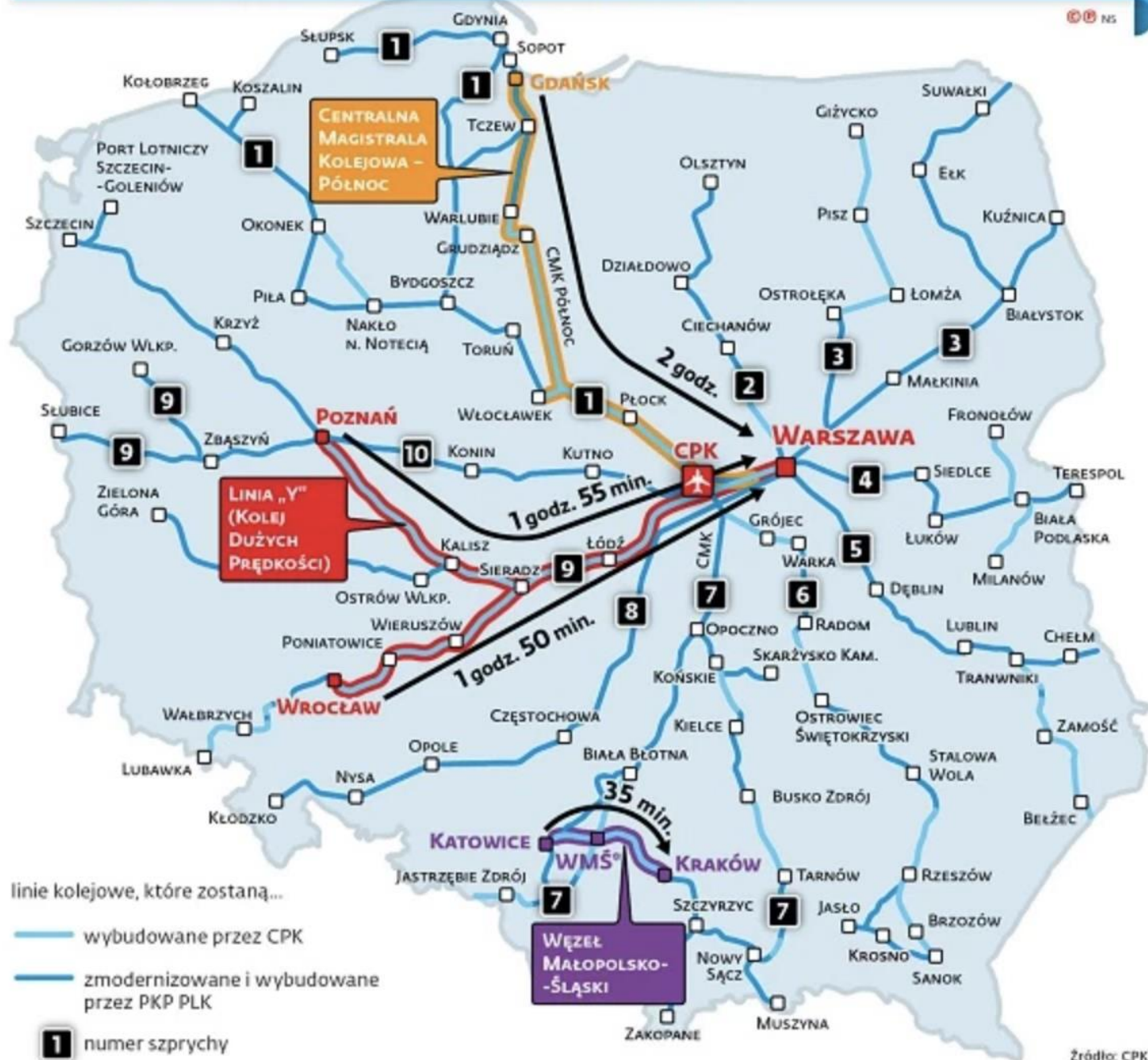
Synteza procesów rozwoju społeczno-gospodarczego i przestrzennego GZM

1. Spolaryzowany rozwój metropolii: centra wzrostu: Katowice i Gliwice i obszary koncentracji inwestycji Sosnowiec i Tychy, szeroki obszar kryzysowy w centralnej i północnej części GZM
2. Demografia – trendy są niekorzystne – spodziewany szybki spadek liczby mieszkańców, dystans do „Wielkiej Piątki” się zwiększa
3. Zastój na rynku mieszkaniowym
4. Relatywnie mała dynamika rozwoju gospodarczego i rynku pracy, dystans do „Wielkiej Piątki” się zwiększa
5. Ciągle mocna i ugruntowana pozycja w wielkości inwestycji niemieszkaniowych i znacząca wielkość gospodarki

W kierunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej GZM: kluczowe instrumenty podtrzymania rozwoju i animowania przemian

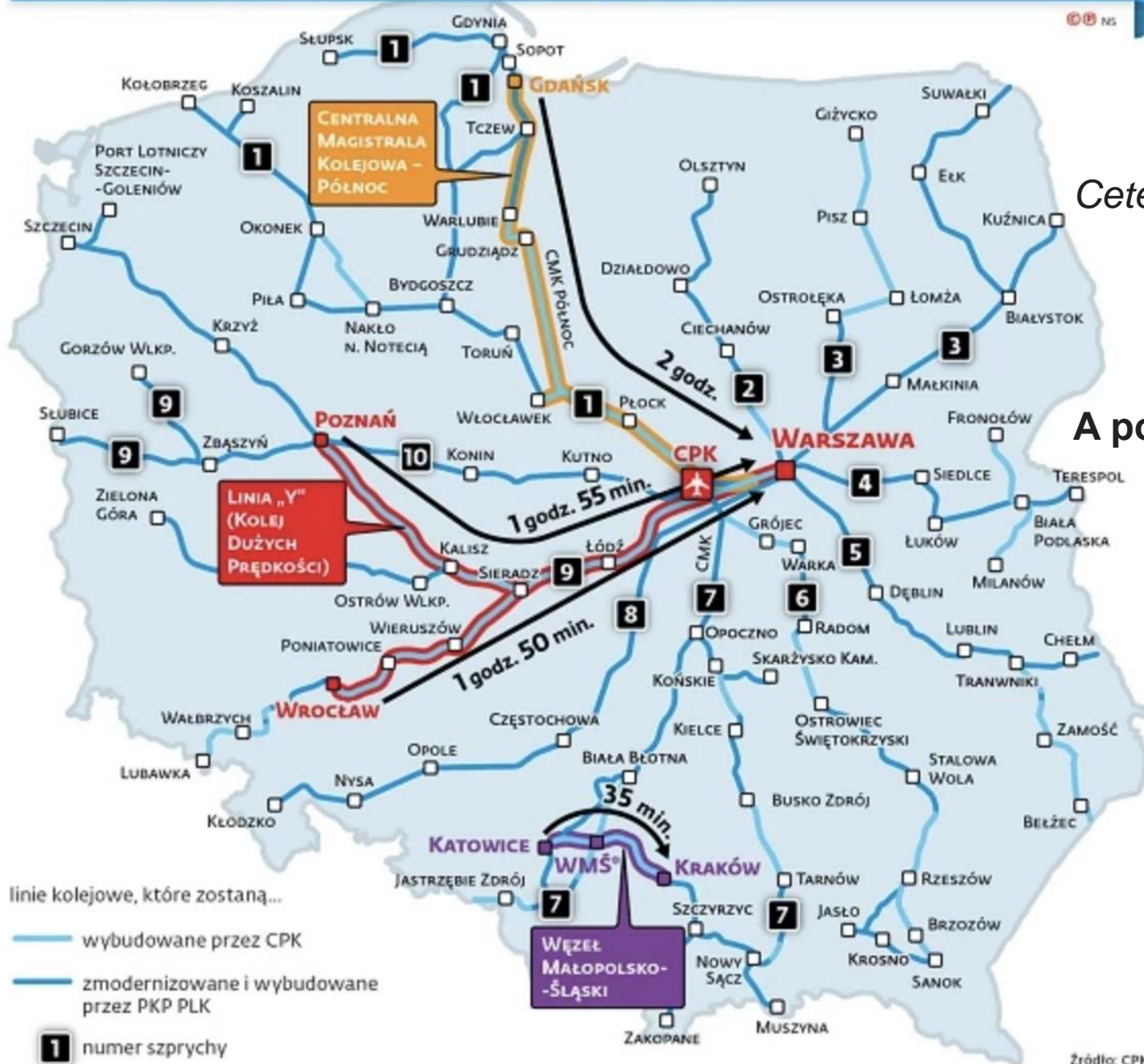
- 1. Współpraca i powiązanie komplementarnych struktur GZM z metropolią krakowską – CITY REGION**

Nowe inwestycje kolejowe w ramach CPK

Źródło: CPK

Nowe inwestycje kolejowe w ramach CPK

Ceterum censeo Carthaginem esse delendam
Katon

**A poza tym sądzimy, że należy wybudować WMŚ
???**

W kierunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej GZM: kluczowe instrumenty podtrzymania rozwoju i animowania przemian

- 1. Współpraca i powiązanie komplementarnych struktur GZM z metropolią krakowską – CITY REGION**
- 2. Zintegrowanie zarządzanie rozwojem i przemianami w GZM (przynajmniej w miastach na prawach powiatu):**
 - a) sprawiedliwszy podział kosztów i benefitów związanych z funkcjonowaniem we wspólnej metropolii
 - b) zintegrowanie planowanie przestrzenne (realna władczość planistyczna) i szerzej – zintegrowane planowanie rozwoju
 - c) większa i silniejsza struktura zdolna do zabiegania o wsparcie ze źródeł krajowych i międzynarodowych

A poza tym sądzę, że rewitalizacja Was nie ocali...

WJ

Rewitalizacja Łodzi 2013-2020

- 1,16 mld zł (RPO+wkład własny)
- 16,2% wartości całej polskiej rewitalizacji z EFRR 2013-2020
- remont 81 kamienic (z 1,6 tys.)
- Interwencja na obszarze 51,4 ha (3% obszaru rewitalizacji)

Rewitalizacja w Katowicach

- galeria handlowa Silesia City Center
- Strefa Kultury
- śródmieście Katowic

Pow. objęta interwencją: 44 ha

Pow. użytkowa bud.: 661 tys. m²

Poniesione koszty to 5,56 mld:

- inwestorzy prywatni 3,72 mld zł,
- środki pomocowe UE 541 mln zł
- budżet miasta to 1,3 mld zł

W kierunku modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej GZM: kluczowe instrumenty podtrzymania rozwoju i animowania przemian

- 1. Współpraca i powiązanie komplementarnych struktur GZM z metropolią krakowską – CITY REGION**
- 2. Zintegrowanie zarządzanie rozwojem i przemianami w GZM (przynajmniej w miastach na prawach powiatu)**

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Projekt pt. „Nowy model urbanizacji w Polsce - praktyczne wdrożenie zasad odpowiedzialnej urbanizacji oraz miasta zwarte” (Gospostrateg 1/384689/20/NCBR/2019), współfinansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju w ramach Strategicznego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych „Społeczny i gospodarczy rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków” GOSPOSTRATEG, realizowany przez Konsorcjum w składzie: Ministerstwo Rozwoju i Technologii (Lider Konsorcjum), Instytut Rozwoju Miast i Regionów oraz Uczelnię Łazarskiego.

Wojciech Jarczewski

wjarczewski@irmir.pl

Instytut Rozwoju Miast i Regionów
ul. Targowa 45
03-728 Warszawa

adres do korespondencji:
ul. Cieszyńska 2
30-015 Kraków

ORGANIZATORZY:

Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Górnośląsko
-Zagłębiowska
Metropolia

PATRONAT MEDIALNY:

FINANSOWANIE:

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju